

kan betragtes som anført paa Udvalgets Vegne. Jeg staaer her i den heldige Stilling, at jeg kan træde op med en vis Nollighed ligesom det ærede Medlem, fordi jeg til en vis Grad kan dele hans Betragtning, men paa den anden Side kan jeg ikke Andet end finde, at der ogsaa fra den høitærede Krigsministers Side kan være Et og Andet, der taler for at beholde Forslaget, saaledes som det foreligger, eller i alt Fald, saaledes som det vil blive ændret ved det Forslag, som er opført under Nr. 2. Jeg seer meget vel, at der i Udtrykkene i Hærlovens § 91 kan ligge Noget, som berettiger det ærede Medlem til at sige, at der i Planen er gaaet for vidt med Hensyn til Omfanget af Underviisningen, men jeg troer, at det ærede Medlem lægger for megen Vægt paa een Sætning, og for lidt paa en anden. Der staaer i § 91, 3die Stykke, efterat der er sagt, at Underviisningen i Reglen varer 1 Aar: „dog kan den for de Underafdelinger, for hvilke den ikke kan tilendebringes i denne Tid“ — det er dette, at „den ikke kan tilendebringes i denne Tid“, hvorpaa det ærede Medlem lægger for lidt Vægt — „forfætttes ind i det paafølgende Aar efter Ministeriets nærmere Bestemmelse“, og paa dette, at den kan forfætttes ind i det paafølgende Aar, lægger det ærede Medlem for megen Vægt, naar han vil, at derved skal være meent, at det kun er en meget ringe Deel af det paafølgende Aar, der skal kunne tages med. Det staaer der ikke; hvor stor en Deel der kan tages med, er der ingen Regel for; dette maa visnol' rette sig efter, hvad der er hensigtsmæssigt. Nu skal jeg gjøre opmærksom paa, at det i Virkeligheden ikke er to hele Aar, der medgaae til denne Underviisning, thi saaledes som jeg kjender Forholdene, som de tidligere have været — og stor Forskjel vil der ikke blive i Fremtiden — er det egentlig kun 21 Maanedre, altsaa ikke fulde to Aar, det hele Underviisningskursus medtager. Jeg kan dog ikke give det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Ernst) Ret i, at man kan sige, at Ingenieureorpets hele Underviisning indskrænkes fra 4 til 2 Aar; det kan man ikke, thi Underviisningen i yngste Afdeling har ikke Noget hermed at bestille, det er Underviisningen i

den tidligere ældste Klasse, som maa sammenlignes med, hvad der nu vil finde Sted. Jeg troer imidlertid ikke, at den ærede Taler (Berg) er ganske berettiget til at lægge saa overordentlig stor Vægt paa, hvor Meget af det paafølgende Aar man medtager, thi Bestemmelsen bliver væsentlig modificeret ved den Tilføining, der staaer i Paragraphen, at naar Underviisningen ikke kan tilendebringes i eet Aar, maa man gaae videre. Nu talte det ærede Medlem, som om det var saa overordentlig let at tilendebringe Underviisningen i kort Tid, naar man blot ikke vilde gaae ind paa at lære Lectier, gaae til Overhøring, og han sagde, at det er uhyggigt at høre Foredrag mere end eet Aar, naar man blot har en vis Genialitet (Berg: Ja, det er da frit oversat). Det kan gjerne være, at Ordene ikke netop saaldes. Jeg tilstaaer, at jeg overordentlig godt kan forstaae, at det ærede Medlem opfatter Sagen paa denne Maade, men til Grund herfor ligger en Opfattelse med Hensyn til Underviisningsforholdene her i Landet, som endnu ikke er almindelig, som endnu ikke er trængt igjennem alle vegne, og som allerlidst vil trænge igjennem ved Officereskolen. Jeg troer, at dette ligger i Sagens Natur; det kan gjerne være, at det ærede Medlem paa mange Punkter har Ret i, at man kunde gaae frem saaledes, men hans Anskuelse om, at man kan reformere paa denne Maade, gjælder ikke overalt og det allermindst ved den Green af Underviisningen, hvormed der her er Tale. Jeg skal bringe i Erindring, at abstrakte, theoretiske Fag maae for at læres meddeles langsomt og grundigt, man kan drage saa meget tilfæls som man vil mod at overhøre Lectier, saa er det dog nødvendigt, at der tilhødes Tilhørerne ved Foredraget over disse Ting Hvilepunkter paa forskjellige Steder; det gaaer ikke an at gaae for hastigt tilværks, det er Feil, som man i Reglen begaaer ved at elementair Underviisning i exacte Discipliner, at man skynder sig for meget med at komme ud over de første Grunde; deraf kommer den beshynderlige Paaastand, at der gives Menneſter, som ikke kunne lære Mathematik. Dette ligger naturligtvis i en vigtig Underviisning; thi er der Noget, hvormed det kan siges, at ethvert Menneſte kan lære det, er det de Fag, som beroe paa rene Forstandsab-